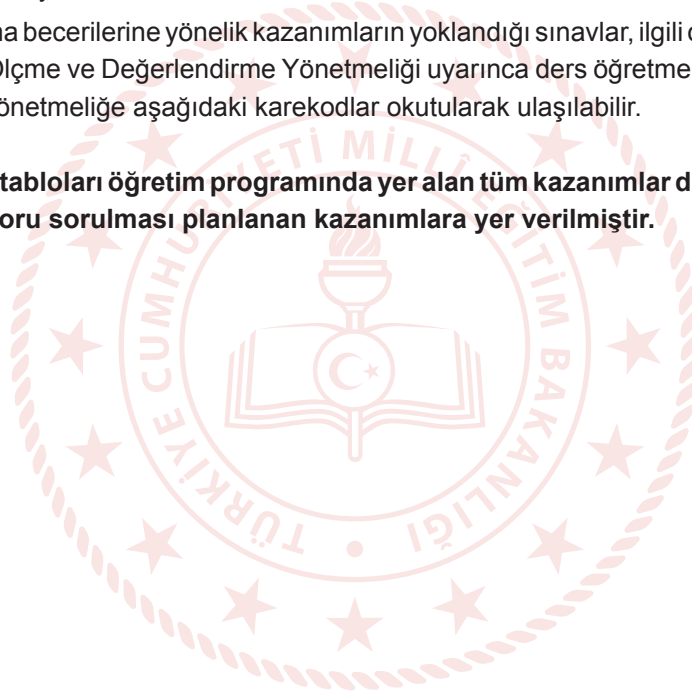

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağını önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumu bulunmaktadır.

Dinleme ve konuşma becerilerine yönelik kazanımların yoklandığı sınavlar, ilgili derslerin öğretim programları ile Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği uyarınca ders öğretmeni tarafından uygulanacaktır. Öğretim programları ve yönetmeliğe aşağıdaki karekodlar okutularak ulaşılabilir.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi
Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme ve Değerlendirme
Yönetmeliği

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9

9. SINIF 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurulumlarındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak
için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

**9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU**

SENARYO 1

Ünite	Konu	Kazanımlar	Soru Sayısı
ROMAN	YAZMA - Öğrencilerden bir romanın bir kesitini bakış açısı ve anlatıcısı değiştirerek yazması istenir.	YAZMA KAZANIMLARI B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5	1
TİYATRO	OKUMA 1. Cumhuriyet Dönemi'nden üç tiyatro (trajedi, komedi, dram) örneği Dil Bilgisi Konuları: - Metindeki zarfları bulur ve bunların metindeki işlevlerini belirler. - Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.	A.3.3. Metnin tema ve konusunu belirler. A.3.9. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.	1
		A.3.14. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.	1
BİYOGRAFI/OTOBİYOGRAFI	YAZMA - Edindikleri bilgilerden hareketle öz geçmiş/CV, portre yazmaları sağlanır. (İsteyen öğrencilerin çizgi portre yapabilecekleri belirtilir.)	YAZMA KAZANIMLARI B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5	1
MEKTUP/E-POSTA	OKUMA 1. Cumhuriyet Dönemi'nden bir özel, bir edebî mektup; iki e-posta örneği 2. Divan edebiyatından bir mektup örneği 3. Tanzimat Dönemi'nden bir mektup örneği	A.4.7. Metnin üslup özelliklerini belirler.	1

2. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9

Örnek Senaryo 1

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
5 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Tüm sorular

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1**Kazanım: B.1. Farklı türde metin yazar.****B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.**

1. Aşağıda Peyami Safa'nın *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Odaya ışık girinceye kadar gözlerimi hafifçe kapadım, bu köşke ait hatıralarımın uyanışına kendimi bıraktım. Paşa'nın ağır ve yeknesak sesi, kendisine ayırdığım küçük dikkati yormuyor; içimdeki hayallerin serbest uzanışını bozmuyordu. Daha pek küçük yaştan beri karşımdakini dinlediğim hâlde içimden başka şeyler düşünmeyi, zihnimi iki dikkatle çalıştırmayı öğrenmiştim. Fakat odaya ışık girince dışarıyla meşgul oldum.

Bu parçayı ilahi (hâkim) bakış açısıyla yeniden yazınız. Bu dönüşümü yaparken parçadaki ifadelerde bazı değişiklikler yapabilirsiniz.

(Yazınız; roman türünün özelliklerine, yazım ve noktalama kurallarına, istenilen bakış açısına uygunluk ve verilen parçayı kullanma bakımından değerlendirilecektir.)

Kazanım: A.3.3. Metnin tema ve konusunu belirler.**A.3.9. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.**

2. Aşağıda Emine Işınsoy'un *Adsız Kahramanlar* adlı tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

Yağmur: Ey Aziz Kağanımız Çuluk'un oğlu Kürşad, kırk kişi gönül rahatlığı ve oy birliği ile seni başkan seçtik, kabul ediyor musun?

Kürşad: Hepinize teşekkür ederim, Tanrı'mız adına yemin ederim ki bana verdiğiniz şerefli göreve layık olmaya çalışacağım. Kutsal gayem, yabancı boyunduruğunda yabanın ahlakı ve yabanın töreleri ile uyuşan, benliklerini kaybetmeye başlayan soydaşlarımı en kısa zamanda bu boyunduruktan kurtarmak ve yeniden hür kılmaktır. Sizden ilk isteyeceğim şey, bu kutsal amaç için hep birlikte ant içmenizdir.

Bu parçada millî ve manevi değerlerimizden hangisi tema olarak işlenmiştir? Bu değerimizi kısaca açıklayınız.

2. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9

SENARYO 1

Kazanım: A.3.14. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

3. SEVDA : Ben bir şey yapmadım.

FAZIL : Niye korkuyorsun?

SEVDA: Bilmem...

FAZIL : (Gülümser.) Akşam neredeydin?

SEVDA: Evdeydim ağabey.

SAFİYE: Doğru, evdeydi.

Bu parçadaki zarfları ve bu zarfların türlerini sırasıyla yazınız. Bu zarflardan birini farklı bir cümlede kullanınız.

Kazanım: B.1. Farklı türde metin yazar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

4. Kendinizi en az beş cümleden oluşan bir paragrafla tanıtınız.

(Yazınız; otobiyografi türünün özelliklerine, cümle sayısına, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

SENARYO 1

Kazanım: A.4.7. Metnin üslup özelliklerini belirler.

5. Aşağıda Cahit Sıtkı Tarancı'nın *Ziya'ya Mektuplar* adlı eserinden bir parça verilmiştir.

Ziyacığım,

İstanbul'dayken içime sıkıntı bastığı zaman sana koşardım çünkü sen benim için yalnız vefakâr ve hâlden anlar bir dost değil aynı zamanda açık havayı, güneşi, baharı, iyiliği de temsil eden sen, nasıl olup da insan kalıbına girdiğine hayret ettiğim bir meleksin. Melek olduğun şundan da belli ki bana “vefasız” demeye dilin varmıyor. Hoş, ben de vefasız sayılmam pek.

Bu parçanın dil ve anlatım özelliklerinden ikisini parçadan örnekler vererek yazınız.

2. SINAV**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9****9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU****SENARYO 2**

Ünite	Konu	Kazanımlar	Soru Sayısı
ROMAN	OKUMA 1. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından iki roman örneği	A.2.9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler. A.2.10. Metnin üslup özelliklerini belirler.	1
TIYATRO	OKUMA 1. Cumhuriyet Dönemi'nden üç tiyatro (trajedi, komedi, dram) örneği	A.3.4. Metindeki çatışmaları belirler.	1
BİYOGRAFI/OTOBİYOGRAFI	OKUMA 1. Cumhuriyet Dönemi'nden bir biyografi örneği 2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir otobiyografi örneği 3. Divan edebiyatından bir tezkire	A.4.12. Metni yorumlar.	1
	YAZMA - Edindikleri bilgilerden hareketle öz geçmiş/CV, portre yazmaları sağlanır. (İsteyen öğrencilerin çizgi portre yapabilecekleri belirtilir.)	YAZMA KAZANIMLARI B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5	1
MEKTUP/E-POSTA	OKUMA 1. Cumhuriyet Dönemi'nden bir özel, bir edebî mektup; iki e-posta örneği 2. Divan edebiyatından bir mektup örneği 3. Tanzimat Dönemi'nden bir mektup örneği Dil Bilgisi Konuları: - Metindeki fiilleri bulur ve bunların metindeki işlevlerini belirler. - Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.	A.4.14. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.	1
		A.4.15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
4 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 2, 3, 5 ve 6. sorular
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular 1 ve 4. sorular

2. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: A.2.9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.

A.2.10. Metnin üslup özelliklerini belirler.

1. Aşağıda Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun *Yaban* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Bir gün... Bir gün onlara ispat edebilecek miyim ki ben bir "yaban" değilim, benim damarlarımdaki kan onların damarlarında işleyen kandır. Aynı dili söylemekteyiz, aynı tarihî ve coğrafi yollardan hep birlikte gelmişizdir. İspat edebilecek miyim ki aynı Allah'ın kullarıyız? Aynı siyasi alın yazısı, aynı toplumsal bağlar... Bizi kardeşlik, evlatlık, analık, babalık üstünde bir yakınlıkla birbirimize bağlamıştır.

Bu parçada öne çıkan anlatım tekniğinin, parçanın üslubuna yansımalarından birini yazınız.

Kazanım: A.3.4. Metindeki çatışmaları belirler.

2. Aşağıda Turan Ofrazoğlu'nun *Fatih* adlı tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

- FATİH SULTAN MEHMET : Doğuya doğru sefere çıksam Bizans'ı arkamda duyarım, batıya yönelmeye kalksam yine arkamdadır Bizans. Bu sürekli pusuya son verip gelişme yolunu açmalıyız.
- AKŞEMSETTİN : Ortak derinliklere dalmak gerek. Ele geçmez inciye bulmak gerek. Hayatın hakkını tam vermek için hem güvercin hem şahin olmak gerek.
- ÇANDARLI HALİL PAŞA : Bizans'ı almaya kalkışırsak bütün Avrupa birleşir bize karşı.
- ZAĞANOS MEHMET PAŞA: Devletimiz varlığını duyurduğundan beri Avrupa zaten birleşik bize karşı.
- AKŞEMSETTİN : (*Mehmet'e doğru*) Baban bir ağaç dikti senden önce, meyvesini devşirmeyecek misin?
- ÇANDARLI HALİL PAŞA : Biz Bizans'ı kuşatırken hünkârım ya güçlü bir Avrupa ordusu gelip arkamızdan vurursa bizi? O zaman bu devlet belini doğrultamaz bir daha.

Bu parçada Fatih Sultan Mehmet ile Çandarlı Halil Paşa arasındaki fikrî çatışmayı yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: A.4.12. Metni yorumlar.

3. Türk oyun yazarlığı “oyun” türünde yazmayı uğraş edinmiş yazarların sayıca çoğaldığı 1950’lerden bu yana yeni yeni aşamalara ulaşmıştır. Yazarlığa 50’lerde başlayan ve günümüze dek ürettiği yirmi dolayında oyunla Türk tiyatrosunun yönelişlerini belirlemede önemli katkıları olan Turgut Özakman, tiyatro yazarlarımız arasında en ön sıralarda yer almaktadır. Özakman ilk oyunu *Masum Katiller*’i on altı yaşındayken yazmıştı. 1951’de Devlet Tiyatrosunda sahnelenen *Pembe Evin Kaderi*’yle henüz yirmi bir yaşındayken tiyatro yazarı olarak üne ulaştı. Profesyonel yazarlık yaşamına tiyatroyla başlamış olması, Özakman’ın “sahne”de sunulacak bir “olay”ı dile getirirken “oyun” türüne yatkın bir biçimlendirme yetkinliğine bir dolu oyun yazarımıza oranla çok daha erken ulaşmasını sağlamıştır. Bu yetkinliğin temel öğelerinden biri “kişileştirme”ye denk düşen sahne dili kullanımıdır.

Bu parçada, Turgut Özakman’ın oyun yazarlığında erken yaşta yetkinliğe ulaşması neye bağlanmıştır?

Kazanım: B.1. Farklı türde metin yazar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

4. Kendinizi **en az beş cümleden** oluşan bir paragrafla tanıtınız.
(Yazınız; otobiyografi türünün özelliklerine, cümle sayısına, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

2. SINAV

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9

SENARYO 2

Kazanım: A.4.14. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

5. Aşağıdaki eserlerin karşılıklarına sanatçıları yazınız.

Ziya'ya Mektuplar :

Kardeş Mektupları:

Kazanım: A.4.15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

6. Kardeşim, neymiş senin bu Antalya? İki gündür buradayım, beni allak bullak etti. Akdeniz işte, bütün hâliyle Akdeniz. Su, hava, ışık, bitki, bir de insanların yumuşak huyu... Her şey o. Serviler, palmyeler, portakal, limon... Her şey Akdeniz'in diliyle konuşuyor. Burdur'dan buraya gelirken Kepez denilen bir mevkiden şehir ve deniz göründü.

Bu parçadaki altı çizili fiillerin yapılarına göre türlerini sırasıyla yazınız.

EK 5

(EK 5, MEB Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı 2018, s. 26-27’de yer alan yazma kazanımlarını içermektedir.)

B) YAZMA

B.1. Farklı türlerde metinler yazar.

- a. “Ünite, Süre ve İçerikleri” tablosunda belirtilen türlerde yazma çalışmaları yaptırılır.
- b. İşlenen metinden hareketle farklı türlerde yazma çalışmalarına da yer verilir.

B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- a. Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- b. Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
- c. Araştırma, kaynaklara ulaşma, Genel Ağ’ı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.
- ç. Kaynak kullanma ve alıntı yapmanın hukuki ve etik boyutları belirtilir.
- d. Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

B.4. Yazacağı metni planlar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

- a. Metnin türüne göre birimlere, paragraflara, bölümlemelere, giriş-gelişme-sonuç/serim- düğüm-çözüm aşamalarına ve olay örgüsüne dikkat çekilir.
- b. Başlığı belirlemesi ve gerekirse alt başlık/bölüm başlığı ve epigraf kullanması sağlanır.
- c. Araştırmaya ve ispatlamaya dayalı metinlerde kaynak ve dipnot gösterme şekline karar vermesi sağlanır.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

- a. Türle ilgili okuma kazanımlarında ifade edilen anlatım teknikleri, anlatım biçimleri/türleri ve düşünceyi geliştirme yollarından uygun olanlarını kullanması sağlanır.
- b. Şiirde ahenk unsurlarını, imge ve söz sanatlarını kullanması sağlanır.
- c. Metnin türüne göre terim, kavram, deyim, atasözü, ağız özellikleri kullanır.

B.7. İyi bir anlatımda bulunması gereken özelliklere dikkat ederek yazar.

İyi bir anlatımın açıklık, akıcılık, duruluk ve yalınlık gibi özellikler taşıması gerektiği hatırlatılır.

B.8. Farklı cümle yapılarını ve türlerini kullanır.

Bir yazıda basit, birleşik, sıralı, bağlı, eksilteli, devrik, kurallı cümle; isim cümlesi ve fiil cümlesi şeklinde farklı cümle yapıları/ türlerinin kullanılmasının metne katkısı vurgulanır.

B.9. Görsel ve işitsel unsurları doğru ve etkili kullanır.

Metnin türüne göre resim, fotoğraf, grafik, çizim, veri tabloları, ses ve görüntü kayıtları vb. unsurları, metni tamamlayıcı ve/veya destekleyici unsurlar olarak kullanır.

B.10. Yazdığı metni gözden geçirir.

- a. Dil bilgisi, yazım ve noktalama bakımından gözden geçirmesi sağlanır.
- b. Açıklık, duruluk, akıcılık, yalınlık ve kelime tercihleri bakımından gözden geçirmesi sağlanır.
- c. Birimler, paragraflar, bölümler, olay örgüsü/kurgu ve başlık gibi yapı ve şekil unsurları arasındaki anlam bağlantıları, tutarlılık, denge ve akış bakımından gözden geçirmesi sağlanır.
- ç. Metnin içeriğini ve üslubunu/anlatımını tür özellikleri bakımından gözden geçirmesi sağlanır.
- d. Yazısının okunaklılığını ve sayfa düzenini gözden geçirmesi sağlanır.

B.11. Ürettiği ve paylaştığı metinlerin sorumluluğunu üstlenir.

Üretilen ve paylaşılan metinlerin hukuki, ahlaki ve mesleki sorumluluğunun bilincinde hareket edilmesi gerektiği vurgulanır.

B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.

- a. Yüksek sesle okuma, panoda sergileme; elektronik ortamlarda, kitap, dergi ve gazetelerde yayımlama, yarışmalara katılma gibi yollarla yazılan metinlerin paylaşılması sağlanır.
- b. Eleştirilere açık olma, gerekirse metin çerçevesinde eleştirilerin cevaplanması sağlanır.